

Programbeskrivning

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

LGYEN, LGYSH, LGYSV HT2025

Beslutande	Mall för programbeskrivning är beslutad i Forsknings- och utbildningsnämnden HV 2022/508, 2022-09-08
Dokumentansvarig	Anna Elgemark, programansvarig
Version	1
Träder i kraft	2024-10-24

Bakgrundsinformation¹

Ärendenr (tidigare dnr)	U 2023/519
Upprättat datum	2024-10-24
Institution	Individ och Samhälle
Avdelning	Utbildningsvetenskap och Språk
Programnamn, svenska	Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan: ingångsämne Engelska, Samhällskunskap eller Svenska
Programnamn, engelska	Teacher Education Program for Upper Secondary School: English, Social Studies or Swedish as a first subject.
Högskolepoäng (hp)	300/330 hp
Nivå (grund, avancerad)	Grundutbildning som ger examen på avancerad nivå
Behörighetskrav, svenska	Grundläggande behörighet + Engelska 6 och Samhällskunskap 1b. För ingång Samhällskunskap krävs även Samhällskunskap 2 och Matematik 2a, b eller c.
Behörighetskrav, engelska	General entry requirements + English 6 and Social Studies 1b. For Social Studies as a first subject, also Social Studies 2 and Mathematics 2a, b or c.
Examen, svenska	Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan
Examen, engelska	Degree of Master of Arts/Science in Upper Secondary Education
Studietakt (helfart, halvfart)	Helfart
Undervisningsform (campus, distans)	Campus
Undervisningsspråk (sv, eng)	Svenska På ämneslärarprogrammet med ingång Engelska även Engelska

---

¹ Den information som finns i utbildningsplan är juridisk bindande och har alltid företräde framför den information som ges i programbeskrivning.

Övergripande programinformation

Ämneslärarprogrammet är en utbildning som förbereder dig för en yrkesverksamhet som lärare inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen. På Högskolan Väst kan du läsa ämneslärarprogrammet med engelska, samhällskunskap eller svenska som ingångsämne. Programmet ger behörighet att undervisa i två ämnen, ingångsämnet + ytterligare ett valbart ämne som kan läsas antingen vid Högskolan Väst eller vid ett annat lärosäte. Utbildningen till ämneslärare på gymnasiet ger också behörighet att undervisa i årskurs 7-9.

Som student på ämneslärarprogrammet får du en akademisk examen samtidigt som du möter arbetslivet redan under studietiden. Du får tidigt i utbildningen prova på ditt framtida yrke på en gymnasieskola, och kanske också inom vuxenutbildningen eller på en grundskola åk 7-9. Genom att kombinera och integrera studier på campus med verksamhetsförlagd utbildning tillägnar du dig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som är nödvändiga för att kunna utöva läraryrket.

Utbildningens innehåll, struktur och progression

Ämneslärarprogrammet består av tre huvuddelar: ämnesstudier (210hp), utbildningsvetenskaplig kärna (60hp), samt verksamhetsförlagd utbildning (VFU) (30 hp).

Den största delen av utbildningen kommer du att ägna åt dina ämnesstudier. Ämnesstudierna ger dig specialiserade och fördjupade kunskaper inom två undervisningsämnen. I ämnesstudierna ingår också didaktik som handlar om hur man undervisar och skapar förutsättningar för eleverna att lära sig ämnet. Vid Högskolan Väst går det att läsa engelska, samhällskunskap eller svenska som ingångsämne. Samma ämnen, samt svenska som andraspråk, går att läsa som valbart andraämne. Det är också möjligt att kombinera ingångsämnet med några ämnen som går att läsa som andraämne på ett annat lärosäte. Undervisningsformerna för andraämnet kan variera (campus/online).

Kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan tar upp centrala kunskaper för alla lärare, som till exempel ledarskap, specialpedagogik, konflikthantering, kunskapsbedömning och betygssättning. Utöver att undervisa i sina ämnen är det också lärarens uppdrag att stödja eleverna att utvecklas till ansvarsfulla medborgare genom att lära dem att ta ansvar, att kritiskt kunna granska fakta och att förstå det svenska samhällets demokratiska värden.

I den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) får du prova på ditt framtida yrke under handledning av en lärare. Du kommer att utveckla din förmåga att genomföra, och ansvara för, egen undervisning. På så sätt får du viktiga erfarenheter av arbetet i skolan och skolans verksamhet. Under dina ämnesstudier kommer du även genomföra fältstudier för att koppla de teoretiska studierna till skolans verksamhet, vilket stärker professionsanknytningen genom hela utbildningen.

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasiet studeras minst under 10 terminer (300hp). Om du väljer svenska eller samhällskunskap som andraämne kommer utbildningen att istället omfatta 11 terminer (330hp). Programmet inleds med studier i ingångsämnet (termin 1 och 2). Det följs av kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och 15hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU) (termin 3 och 4). Under termin 5-7 studerar du andraämnet. Därefter avslutas utbildningen med att varva studier i ingångsämnet med kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan under termin 8-10. För de flesta studenter ligger det verksamhetsförlagd utbildning i termin 8 och 10. I programmet ingår även två självständiga arbeten (Examensarbeten) om vardera 15hp i ett eller två av ämnena.

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan 300/330hp	
Termin	Innehåll
Termin 1 och 2	Ämne 1, 60hp: Engelska, Samhällskunskap eller Svenska
Termin 3 och 4	Utbildningsvetenskaplig Kärna (UVK), 60hp varav 15hp Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU)
Termin 5, 6 och 7	Ämne 2, 90hp: Valbart
Termin 8	Ämne 1, 15hp: Engelska, Samhällskunskap eller Svenska
	UVK, 15hp varav 7,5hp VFU
Termin 9	Ämne 1, 30hp: Engelska, Samhällskunskap eller Svenska
Termin 10	UVK, 15hp varav 7,5 VFU
	Ämne 1, 15hp: Engelska, Samhällskunskap eller Svenska
Termin 11	Ämne 2, 30hp (om Samhällskunskap eller Svenska)

Efter genomförd utbildning erhåller du en ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.

Utbildningens forskningsanknytning

Utbildningen tar utgångspunkt i aktuell och relevant forskning i nära samspel med aktuell och beprövad yrkeserfarenhet. Ämneslärarprogrammet har god förankring i de tre forskningsmiljöerna Utbildningsvetenskap, Ämnesdidaktik samt Barn och Unga. Forskningsmiljöerna har stark koppling till det omgivande samhället och flera forskningsprojekt genomförs i nära samverkan med skolan. Flera av lärarna på programmet bedriver forskning som syftar till att utveckla undervisning och lärande inom gymnasieskolan såväl som lärarutbildningen. Den forskning som bedrivs används också frekvent i undervisningen.

Arbetsmarknad, samverkan och arbetsintegrerat lärande²

Skolverket räknar med ett stort rekryteringsbehov av lärare under längre tid, se [Skolverkets webbplats](#). Efterfrågan på utbildade ämneslärare stiger i takt med att pensionsavgångarna ökar och att fler ungdomar kommer till de högre årskurserna i grundskolan samt till gymnasieskolan.

Högskolan Väst har en profil inriktad mot arbetsintegrerat lärande (AIL). Du möter AIL under hela programmets gång genom att teoretiska och praktiska kunskaper integreras under både den campusförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta sker genom olika typer av arbets- och examinationsformer, som exempelvis seminarier, reflektioner, lektionsplaneringar, rollspel och fältstudier. Den verksamhetsförlagda utbildningen utgör en särskilt viktig del för att utveckla din förmåga att ansvara för och genomföra egen undervisning. I nära samverkan med skolor och handledare, på de övningskolor som högskolan samarbetar med, utbyter vi kunskaper och arbetar för att tillsammans utveckla en hållbar lärarutbildning.

---

² Arbetsintegrerat lärande är en pedagogisk praxis där studenternas lärande sker genom integrering av teoretiska och praktiska kunskaper och erfarenheter, hämtade från utbildningssammanhang inom ramen för såväl högskola/universitet som arbetsliv och civilsamhälle.

Hållbar utveckling

En hållbar utveckling tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina, vilket kräver att samhället hanterar en rad stora och komplexa ekologiska, sociala och ekonomiska utmaningar. Här vill Högskolan Väst vara med och skapa kunskap som bidrar till att identifiera och förstå vad som skapar hållbara samhällen idag och i framtiden, för att på så sätt hitta vägar att lösa såväl dagens som framtidens hållbarhetsproblem.

Inom utbildningen arbetar vi med att utveckla din förmåga att förstå och hantera hållbarhetsproblem i din kommande professionella roll. Utöver att undervisa i dina ämnen är det också lärarens uppdrag att stödja elever att utvecklas till ansvarsfulla medborgare genom att lära dem att ta ansvar, att kritiskt kunna granska fakta och att förstå det svenska samhällets demokratiska värden. Som lärare är det viktigt att på ett medvetet sätt arbeta för ett hållbart resursutnyttjande samt att hantera och förebygga ojämlika villor. Här är vår övertygelse att det prövande vetenskapliga arbetssättet har en viktig roll att spela i samverkan med det omgivande samhället lokalt, nationellt och globalt.

Internationalisering

Internationalisering är en viktig del av högskolestudier som bidrar till att ge dig ett bredare perspektiv på ditt kommande yrke. Inom ämneslärarprogrammet ingår flera kurser, både inom de olika ämnena och inom utbildningsvetenskap, som berör frågor som identitet, flerspråkighet och elevers olika bakgrund och livsvillkor. Exempelvis används skönlitteratur som ett medel för att lyfta dessa perspektiv i undervisningen och vår kurslitteratur är vald utifrån att den ska representera olika delar av världen. När tillfälle ges bjuds också internationella gästföreläsare och forskare in till föreläsningar och seminarier.

Andra exempel på internationalisering på hemmaplan är olika samarbeten med lärosäten i andra delar av världen kring gemensamma verksamhetsnära eller ämnesnära frågor. Inom ramen för en programkurs kan exempelvis lärarstudenter i svenska möta norska lärarstudenter för att diskutera och jämföra hur man arbetar med undervisning i nordiska språk i de två länderna. Ett annat exempel är lärarstudenter i svenska som andraspråk som möter sydafrikanska studenter för att diskutera språkideologi, flerspråkighet och identitet. Ett tredje exempel är det digitala verktyget eTwinning vilket används som samarbetsyta för våra lärarstudenter och studenter från exempelvis Spanien för att genomföra gemensamma uppgifter med

fokus på t.ex. grammatikundervisning i engelska eller traditioner. Den här typen av samarbeten främjar utbytet av idéer och erfarenheter och ger en ökad förståelse för andra kulturer. Det ger dig som student en ökad förmåga att hantera interkulturella situationer samtidigt som du utvecklar en bättre förståelse för det mångkulturella samhället.

Inom ämneslärarprogrammet finns det även möjlighet att göra delar av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) utomlands, vilket möjliggör för dig att ta del av och lära dig mer om andra länders skolsystem och kulturer. I nuläget finns det inget utvecklat program för utbytesstudier integrerat i programmet. Det är dock möjligt att anordna utbytesstudier inom ramen för exempelvis ERASMUS.